

Emmeloord, 18 maart 2025.

Onderwerp

Programmaplan Samen & Gezond

Advies raadscommissie

Debatstuk

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. Het programmaplan Samen & Gezond vast te stellen.

Doelstelling

Inzicht en samenhang creëren door middel van het programma Samen & Gezond.

Inleiding

Het programmaplan Samen & Gezond is het vervolg op het procesvoorstel Samen & Gezond dat in september 2024 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het inhoudelijk programmaplan is de werkagenda voor de lange termijn om de gezondheid en samenredzaamheid van onze inwoners te bevorderen. Door middel van de drie programmalijnen *bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezond samenleven* geven we richting en focus hoe we dit willen bereiken. In het programmaplan is dit verder uitgewerkt. Het uitgangspunt van het nieuwe programma blijft een vitale en krachtige samenleving, zoals verwoord in het beleidsplan Krachtig Noordoostpolder 2.0 'Doen wat werkt!' en de bijbehorende deelplannen. De ambities en doelen uit de omgevingsvisie, het coalitieakkoord 2022 – 2026 en het overkoepelende beleidsplan blijven het vertrekpunt.

Gelijktijdig met dit programmaplan worden ook de andere programmaplannen Leefbaarheid & Wonen en Klimaat & Energie ter vaststelling aangeboden. Veel opgaven in het sociale en fysieke domein kunnen immers niet los van elkaar gezien worden. Denk aan het bevorderen van een gezonde leefomgeving, de inrichting van de openbare ruimte, het bevorderen en behouden van sociale cohesie, en het opzetten en behouden van een goede zorginfrastructuur. Daarbij denken we ook aan goede bereikbaarheid en het bevorderen van een veilige woonomgeving waarin we gezond en veilig oud kunnen worden. Door middel van programmatisch werken verbinden we deze thema's aan elkaar.

Door programmatisch te werken aan thema's leggen we makkelijker verbindingen, zijn we flexibel en kunnen we bijsturen wanneer nodig. Om dat te kunnen doen hebben we een organisatiestructuur opgezet om programmatisch te kunnen werken, zetten we in op communicatie en monitoring en brengen we overzicht in de financiële middelen die verband houden met de thema's. Tot slot leggen we ook de verbinding naar de andere beleidsprogramma's, zodat we ons beleid integraal ontwikkelen.

Beleidsreferentie

- [Procesvoorstel Samen & Gezond](#) (2024)
- [Omgevingsvisie Noordoostpolder](#) (2024)
- [Coalitieakkoord Ruimte voor elkaar](#) (2022)
- [Krachtig Noordoostpolder 2.0 'Doen wat werkt!'](#) (2021)
- [Manifest sociaal domein 'Een bloeiende Polder in 2040'](#)
- [Eindrapportage 'Grip op het sociaal domein'](#) (januari 2024)
- [Perspectiefnota 2025 – 2028](#) (juli 2024)

Argumenten

- 1.1. *Het voorgestelde programma geeft invulling aan deelopgaven van de omgevingsvisie.*
In onze omgevingsvisie wordt een toekomstbeeld geschetst waarbij gezondheid een belangrijke pijler is. In deze visie komt het fysieke en het sociale domein samen met gezondheid als 'verbinder'. De omgevingsvisie heeft drie kernopgaven: Groei & bloei van dorpen en wijken (1), Vitaal landelijk gebied (2) en een Aantrekkelijke regio (3). Met name in de eerste kernopgave "Groei en bloei van de wijken" komt het sociaal domein aan bod. Als gemeente willen we inzetten op de 'menselijke maat': nieuwe buurten die zorgen voor versterking van bestaande en nieuwe voorzieningen, waar inwoners zich thuis voelen en naar elkaar omzien. Zo behouden we sociale binding en leefbaarheid in onze kernen, dorpen en wijken bij verdere groei. Vanuit het programma Samen & Gezond jagen we specifiek de deelopgaven 1, 2, 3, 4 en 6 aan. Voor deze deelopgaven wordt het programma Samen & Gezond het uitvoeringskader.
- 1.2. *Het programma biedt houvast om majeure opgaven in het sociaal domein integraal op te pakken.*
Het sociaal domein is voortdurend in beweging door landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen. We hebben grote maatschappelijke uitdagingen voor de boeg, zoals groei van inwoners, de dubbele vergrijzing, de toenemende tweedeling in de samenleving, het langer thuis wonen en de transformatie in het medische domein (denk hierbij aan het Integraal Zorg Akkoord). Die laatste overigens met een forse opdracht voor de gemeente. Dat betekent dat de komende jaren (nog) meer focus moet komen op thema's, zoals het versterken van kwetsbare buurten, wijken en dorpen, bestaanszekerheid (werk en een huis), de gezondheid van onze inwoners en de zelf- en samenredzaamheid in de samenleving en samenwerking tussen maatschappelijke partners.
- 1.3. *Het voorgestelde programma biedt een overzicht van het bestaande beleid en de activiteiten in relatie tot de overkoepelende ambities, waardoor de raad op hoofdlijnen kan sturen en controleren.*
Door de uitwerking van de programmalijnen met bijbehorende ambities en activiteiten ontstaat er inzicht en samenhang tussen de clusters en domeinen. Dit bevordert de ontwikkeling van integraal beleid. Bovendien wordt er meer financieel overzicht gecreëerd, omdat de beschikbare structurele en incidentele middelen in het programma worden samengebracht, waardoor de inzet integraal kan worden afgewogen.
- 1.4. *Integrale aanpak door te verbinden tussen de thema's*
Het programma toont de verbindingen tussen de thema's binnen Samen & Gezond en streeft actief naar een integrale aanpak, zowel binnen het sociaal domein als daarbuiten. Het overstijgt clusters en domeinen en omvat alle werkzaamheden van de gemeente, van visievorming tot uitvoering, en van fysiek tot sociaal domein. Het programma draagt bij aan de bewustwording van het belang van gezondere inwoners en het versterken van sociale cohesie in wijken en dorpen, en hoe de gemeente hier invloed op kan uitoefenen.
- 1.5. *Complexe opgave vraagt om improvisatie en flexibiliteit*
De reden om programmatisch te werken is omdat we te maken hebben met een snel ontwikkelend, maar ook complex speelveld. Denk aan onderwerpen die snel opkomen, urgent zijn, een integrale aanpak vragen en cluster- en domeinoverstijgend zijn. Het programma biedt de mogelijkheid om snel kennis te delen, bij te sturen en in te zetten op dat wat nodig is om de doelen te behalen.
- 1.6. *Monitoring van de voortgang*
We willen impact maken en doen wat nodig is. Door te monitoren en jaarlijks te rapporteren is voor de gemeenteraad, het college en de organisatie duidelijk of we doen wat nodig is om onze beleidsdoelen te behalen. Bovendien biedt het de mogelijkheid om bij te sturen.

Kanttelingen

- 1.1. *Trends en ontwikkelingen kunnen invloed hebben op de doelen en beschikbare middelen.*
Het sociaal domein blijft voortdurend in beweging. Juist door de programmatische aanpak blijven we flexibel en willen we jaarlijks via de reguliere P&C cyclus de activiteiten herijken/bijstellen. We verwachten dat deze programmalijnen langere tijd actueel zijn en blijven.

1.2. *Veel voorgenomen activiteiten ter ondersteuning van de ambities en doelen worden gefinancierd vanuit incidentele middelen.*

Hierdoor blijft het een uitdaging om de beschikbare middelen voor programma 6 zo effectief mogelijk in te zetten om de omslag van curatief naar preventief te maken. Vooral bij majeure opgaven ofwel transformaties zijn we vaak afhankelijk van incidentele middelen die deze beweging moeten stimuleren, maar niet duurzaam zijn. Dit vormt echter geen reden om niet met het programma aan de slag te gaan, maar het brengt wel risico's met zich mee.

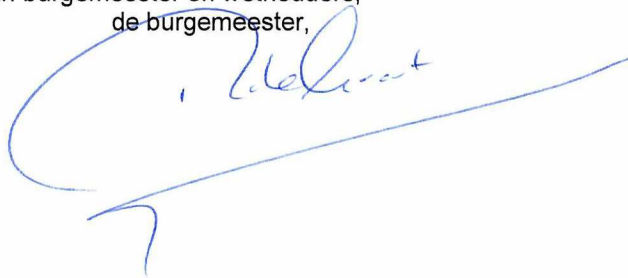
Planning/uitvoering

Na vaststelling van het programmaplan start de uitvoeringsfase van het programma. Voor toelichting zie H. 4 van het programmaplan.

Bijlagen

Bijlage 1: Programmaplan Samen & Gezond.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : L Verduin

Steller : mevrouw D. van den Born, (0527) 63 33 20;
d.vandenborn@noordoostpolder.nl

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 maart 2025, no. 25.0000426;

gelet op artikel 1.3. van de Omgevingswet

B E S L U I T:

1. Het programmaplan Samen & Gezond vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 12 mei 2025.

De griffier,

de voorzitter,

